

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 449/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a zo sudcov Petra Straku a Roberta Šorla (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej LawService, s. r. o., advokátska kancelária, Stráž 3/223, Zvolen, v mene ktorej koná advokát JUDr. Pavol Konečný, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 25 Co 69/2020-234 z 8. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ],
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I. S'ťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. októbra 2020 doručená ústavná s'ťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa č. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 25 Co 69/2020-234 z 8. júna 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. S'ťažovateľ bol žalovaným v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. V tomto konaní žalobkyňa zobrala žalobu späť. Uznesením okresného súdu bolo konanie zastavené s tým, že žalobkyňa má proti žalovanému s'ťažovateľovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu z dôvodu, že s'ťažovateľ procesne zaviniť zastavenie konanie.

3. Proti uzneseniu okresného súdu v časti o náhrade trov konania podal s'ťažovateľ odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že jemu súd prizná proti žalobkyni náhradu trov konania. O jeho odvolaní bolo rozhodnuté napadnutím uznesením tak, že rozhodnutie okresného súdu bolo zmenené s tým, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Krajský súd vychádzal z toho, že (i) v konaní sa žalobkyňa žalobou zo 4. septembra 2015 domáhala proti s'ťažovateľovi určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, tvrdiac, že medzi nimi uzavretá kúpna zmluva je neplatná;

(ii) žalobkyňa žalobu zobrala späť podaním doručeným súdu 12. októbra 2016 a (iii) ešte predtým 26. januára 2016 bolo vyhovené protestu prokuratúra, ktorým napadol vklad vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností, ktorý bol vykonaný na základe neplatnej kúpnej zmluvy uzavretej medzi ním a žalobkyňou.

5. Rozsiahle odôvodnenie napadnutého uznesenia vychádza zo zohľadnenia viacerých rozhodnutí ústavného súdu v obdobných veciach a z právneho názoru, podľa ktorého vo veciach, v ktorých dôjde k späťvzatiu žaloby z objektívnych dôvodov, ktoré procesne nezavinila žiadna zo strán sporu, je opodstatnené o náhrade trov konania vysloviť záver, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

6. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd sa osobitne nevysporiadal s tvrdením sťažovateľa v odvolaní, ktorý poukázal na to, že žalobkyňa zobrala žalobu späť oneskorene až 22. októbra 2016 a k vzniku trov právneho zastúpenia sťažovateľa došlo potom, ako sa sťažovateľ dal 26. mája 2016 v konaní právne zastúpiť, hoci dôvod na späťvzatie žaloby bol daný už 26. januára 2016 potom, ako bolo vyhovené protestu prokuratúra, ktorým napadol vklad vlastníckeho práva sťažovateľa do katastra nehnuteľností.

II. Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 127 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

9. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III. Predbežné prerokovanie návrhu

10. Sťažovateľ dospel k záveru, že napadnuté uznesenie vykazuje znaky arbitrárnosti. Okrem judikatúry všeobecného súdu poukázal na rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých vyplýva, že arbitrárnosť je daná rozporom súvislosti právnych argumentov a skutkových okolností s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné právne otázky súvisiace s predmetom právnej ochrany.

11. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že krajský súd pri posúdení nároku strán na náhradu trov konania vychádzal z procesných skutočností, ktoré medzi stranami neboli sporné a ktoré jasne popísal v odôvodnení (bod 22 odôvodnenia). Opisu procesných skutočností nasleduje rozsiahla právna úvaha (body 24 až 30 odôvodnenia). Krajský súd argumentuje odkazom na rozhodnutia ústavného súdu v obdobných veciach a tomu nasleduje vlastná vnútorné nerozporná argumentácia, ktorej záverom je právna veta, podľa ktorej v prípade, ak k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku toho, že sporná otázka vlastníckeho práva bola vyriešená zrušením rozhodnutiu o vklade na protest prokurátora, ide o objektívnu príčinu, ktorú nemožno považovať za zavinenie žalobcu v zmysle § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Osobitne v tejto súvislosti treba odkázať na autentickú argumentáciu krajského súdu v bodoch 27 a 28 odôvodnenia, z ktorej je pochopiteľná argumentačná línia o tom, že žiadnej zo strán sporu nemožno pričítať to, že v konaní sporné vlastnícke právo bolo vyriešené protestom prokurátora a následným postupom katastrálneho úradu.

12. Čiastočne možno súhlasiť s názorom sťažovateľa v tom, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyrovnal s jeho tvrdením o tom, že k späťvzatiu žaloby žalobkyňou došlo s výrazným časovým odstupom od zrušenia vkladu vlastníckeho práva

sťažovateľa, pričom v tomto čase sa sťažovateľ dal v spore právne zastúpiť, čím mu vznikli trovy.

13. K tomu treba uviesť, že súčasťou základného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Aj Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Nevyžaduje sa teda, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (García Ruiz proti Španielsku, veľký senát, č. 30544/96, rozsudok z 21. 1. 1999, bod 29).

14. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia na osobitnú námietku sťažovateľa nereagoval. Otázkou teda je, či tvrdenie sťažovateľa o tom, že žalobkyňa zobrala žalobu späť s odstupom času a v tomto čase sťažovateľovi vznikli trovy tým, že sa dal v spore právne zastúpiť, je otázkou s podstatnou relevanciou pre rozhodnutie o náhrade trov konania. Ústavný súd dospel k záveru, že táto sťažovateľom tvrdená procesná skutočnosť nie je otázkou, ktorá by bola v tomto prípade rozhodná pre posúdenie otázky nároku strán na náhradu trov konania. Žalobkyni a sťažovateľovi v spore vznikli v zásade rovnaké trovy konania. V spore nedošlo ani k nariadeniu pojednávania alebo k akýmkoľvek ďalším úkonom, ktoré by si vyžiadali vynaloženie nákladov na právne zastúpenie. Vec bola

skončená zastavením bez jej vecného prejednanja. Preto skutočnosť oneskorenia sa žalobkyne so späťvzatím žaloby nebola pre rozhodnutie významná v takom rozsahu, aby sa s ňou krajský súd musel vyrovnáť osobitnou argumentáciou. K tomu treba uviesť, že určite inak by sa všeobecný súd s touto skutočnosťou musel vysporiadať vtedy, ak by konanie bolo zaťažené ďalšími úkonmi, ktoré by viedli k vynaloženiu nákladov na právne zastúpenie. Z povahy rozhodnutia o náhrade trov konania je zrejmé, že podstatnou otázkou bolo posúdenie zavinenia strán na zastavení konania so záverom, že k zastaveniu konania došlo z objektívnych, nie subjektívnych ktorejkoľvek zo strán pričítateľných dôvodov. Na túto otázku dal krajský súd jasnú a argumentačne presvedčivú odpoveď.

15. To, že sa krajský súd s okrajovou, sťažovateľom tvrdenou procesnou skutočnosťou osobitne argumentačne nevyrovnal, nemožno považovať za taký exces, ktorý by zakladal porušenie sťažovateľom uvádzaných ústavných práv. Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybníť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Tak je to aj v tomto prípade, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu